

ARKUSZ POETYCKI JANA PAWŁA II

MYŚL JEST PRZESTRZENIĄ DZIWNĄ

PIĘĆ JAN PAWEŁ II

... i przeprowił się przez bród Jaboku -
a oto mąż zmagal się z nim aż do zarania...
I nazwał Jakub imię onego miejsca Faniel,
mówiąc: "Widziałem Boga twarzą w twarz..."
(Z Księgi Rodzaju, 32)

... PRZYSTAWIANY WYRAZOM PRZEZ MYSLI
... nieraz, że w ciągu rozmowy stajemy w obliczu prawd,
... których brakuje nam słów, brakuje gestu i znaku -
... jednocześnie czujemy: żadne słowo, gest ani znak -
... nie oddaje całego obrazu,
... nie jesteśmy w stanie wejść do wnętrza obrazu,
... nie możemy wejść do wnętrza obrazu, jak Jakub.
... nie możemy wejść do wnętrza obrazu, jak Jakub.
... nie możemy wejść do wnętrza obrazu, jak Jakub.

WYNA ROZMOWA, Z KTOREJ TERAZ NIEKTORE ... WYNA ZAPAMIETANE WYRYWAM

... to wszystko w człowieku -
... omiąć tego nie najłatwiej:
... oczy zamienił z nim ów dziwny głęboki świat,
... i palcami drży jego zmęczone tętno,
... wszystko to razem dla ciebie naoczny nie staje się świadkiem,
... jego kroku znunoznym ulice mijają zbyt szybko?

... ma on w ulicach swój własny rytm,
... go wciąż osacza i z prac najgłębszych wywabia,
... go na pół odsłania, a na pół w mroku zostawia -
... ów, że wciąż go odsuwa jak linia horyzontu
... jego wielkości zamkniętej cięślną dnl.
... w nim wszystko ogarnia jakby najszerszy kontur
... dołaz mu go odebrać. Tak bardzo w nim tkwi.

... wa nasza trwa wśród coraz większych cierpień.
... widzi, że cierpi się zawsze dla zasadniczych przemian,
... wiek wreszcie się zbudził w głębi najcięższych swych prac -
... że wiele masz racji, o jakże ogromnie wiele,
... że, że człowiek najbardziej cierpi z braku "widzenia".
... PRZYSTAWIANY MYŚLIOM PRZEZ WYRAZY
... cierpi z braku widzenia - to przedzierać się musi przez znaki
... co cięży w głębi, co jak owoc dojrzewa w słowie.
... ma być właśnie ów ciężar, który poczuł na sobie Jakub,
... wady w nim gwiazdy znuzone jak oczy jego owiec?

II JAKUB

... odchodzi z wolna, znał bowiem siłę wody
... golenie swych owiec, które z daleka wiodł.
... znano w strumieniu, nad którym stanął on i trzody
... jakiegoś miejsca, które by przejść mogli w bród.

... Jakub pasterz, który wśród potęg ziemi
... się nigdy obco. Tak w nich po prostu tkwił,
... w milczącej wiedzy wyrastał w nim bez natchnienia
... w myślim przytomny, choć brakowało słów.

... gdy noc już zupełnie zgasła oczy
... a potem wielbłądów, a potem dzieci i żon,
... a masywem swej wiedzy pozostał zupełnie samotny,
... że ktoś go ogarnia i że nie ruszy się stąd.

... ten sam - tak samo otworzył jego świadomość do dna,
... no, a jednak inaczej niż dziecko, niż owca czy sprząc;
... że tamtych nie zmiął, nie zepchnął, tylko objął,
... wszystkie w Nim z lekka drżały, odsłaniając swój wewnętrzny lek.

... drżał w Nim również, bo nigdy rzeczywistość
... nie stała się przed nim tak nagle,
... nie pod jej ciężarem - i przez to ulatwił myślim,
... nie uchwycić w tym wszystkim najprostszą równowagę.

PIĘĆ JAN PAWEŁ II

... małto surowej deski niedawno wyjęte z pnia
... w Twoją dłoń ogromem wszelkiej pracy.
... w Twojej dłoni napięcie o taki opiera się Akt,
... w Twoim przyniku w człowieku i wszystko głodzi.

... ma oczy zmęczone i ostre brwi.
... nie mają krawędzie ostre jak noże,
... elektryczny tnie ściany jak niewidzialny bicz,
... słoneczne słońce. W kamieniach biały pożar.

... moje należą do światła, co blaskiem przecina
... i kilofy i w górę nad nami płot?
... moje należą do serca, a serce nie przeklina -
... serce od ust, gdy usta prostacko klną!)

... pamiętnienia historycznej wizyty Ojca Świętego
... Pawła II w Stanach Zjednoczonych, Grono Miłośni-
... Poezji Polskiej w Detroit uczciło Papieża - Poetę
... z zasługami literacką, uznając ją za najpiękniejszą
... 1979 r.

... tej inicjatywie Grona Miłośników Poezji Polskiej
... oddano Ojcu Świętemu jeszcze jeden szcze-
... hold, jako Papieżowi-Poecie.

... wnienu przez prasę krajową i zagraniczną, że pod
... imieniem Andrzeja Jawienia kryje się nazwisko
... Kardynała Wojtyły, zainteresowanie Jego poezją
... w stosunku do możliwości uzyskania zbioro-
... wydania tych rzadkich pereł poezji.

... wili obecnej wyszedł w druku zbiór wierszy Ojca
... p.t. "Easter Vigil & Other Poems", tłumaczony
... angielski przez wybitnego poetę Jerzego Peter-

UCZESTNICTWO

Znam was, wspaniali ludzie, ludzie bez manier i form.
Umiem patrzeć w serce człowieka bez osłon i bez pozorów.
Czyjś ręce należą do pracy, czyjś ręce należą do krzyża.
W górę nad wami płot - tam kilofy rozrzucone na torach.

Są puste miejsca w kamieniach - nie trafić na takie miejsca!
Filary podcięte prądem zsympują się w dół jak do naczyn
Młodzi szukają drogi. Wprost w moje serce
uderza droga wszystkich. Czyż kamień przebacza?

ANDRZEJ JAWIEŃ POETYCKI RODOWÓD PAPIEŻA

kiewiczza w Londynie. Miłośnicy poezji znajdują w niej
głębokie przeżycie duchowe, które ich zbliży do Prawdy;
do Prawdy głoszonej przez Boga, za którego głosem
poszedł Jan Paweł II, ofiarowując Jemu wszystko co
kochał i tworzył...

Niewidzialna lira poetycka Papieża - Poety jakby
zawisła u stropu kaplicy Sykstyńskiej i milczy. Zamilkła
ona na rzecz Kościoła, bo obowiązki Namiestnika Chry-
stusowego we współczesnym świecie przerastają nie-
jednokrotnie siły fizyczne pojedynczego człowieka. Ale
czy zamilkła ona na zawsze?

Należałoby się obawiać, że Ojcu Świętemu, który tak
bez reszty oddał się sprawom Kościoła, zabraknie tej
właśnie wolnej chwili natchnienia, tak bardzo potrzebnej
poecie w trakcie powstawania utworu, lecz ziarno poezji,
zasiane przez Boga we wrażliwym na piękno sercu Ojca
Świętego, z pewnością nie raz wyda jeszcze plony. Czyż

III 1. PRZESTRZEŃ POTRZEBNA KROPLOM WIOSENNEGO DESZCZU

Zatrzymaj przez chwilę wzrok na zieleni wiosennego deszczu;
oto w nich skupia swój blask cała zieleni wiosennych liści,
tak że wszystkie prawie ciążą w kropkach,
w granicach się własnych nie mieszczą -
a choć oczy twe pełne zdumienia,
nie możesz, naprawdę nie możesz do dna otworzyć swej myśli.

Na próżno ją będziesz uczyszał jak dziecko zbudzone ze snu;
nie oddzielaj się od blasku przedmiotów,
droga moja, pozostań w zdumieniu!
Próżne słowa! Czyż nie czujesz? To przez nią właśnie jesteś
tak głęboko w światłości rzeczy,
że musisz w sobie szukać coraz głębszej dla nich przestrzeni.

2. BŁĄD

Czyż można odjąć myślim od blasku przedmiotów,
- Mogę pochylać ulicę ku jednej stronie jezdnii,
we wzroku idących dziewcząt i chłopców odkrywać błąd,
bo gdy szeregi aut zbiegają
to chyba tylko w ich szybach zasklepią się jakieś bezmiar.

A oni mówią:
- myślim nasza się związała z jasnością przedmiotów,
myślim nasza wierna została potędze zwyczajnych rzeczy,
a jeśli tyle z nich nie otwarło się przed nami dotąd,
to znaczy, że nasza myślim nie zakończyła się jeszcze.

3. CIĘŻAR WŁAŚCIWY

Te słowa wstrząsną każdym. Bo zakończenie myślim
znaczy, że ma się ona wyczerpać w przedmiotach
i zgasnąć jak oko,
które jasnym swym rdzeniem nasyci rzeczywistość i przeobraza -
choć nie uwalnia jej nigdy od drgan ludzkiego czasu.

Lecz gdy ona całym swym ciężarem pochylł się na mnie i runie,
to wówczas napełnia się myślim i obsuwa się na dno człowieka,
po którym rzadko stąpam, którego właściwie nie umiem,
choć wiem, że już dalej rozpaść się nie mogę,
bo widzenie i Przedmiot zupełny taką właśnie posiadają przepaść.
Rzadko nawet o tym rozmawiam, lecz ciągle z tego wnioskuje
o ciężarze właściwym świata i o własnej głębi mojej.

IV DLA TOWARZYSZÓW DROGI

1.
Jeśli szukasz owego miejsca na którym zmagal się Jakub,
nie wędruj do krain Arabii, nie szukaj na mapach potoku,
bo wiesz, że znajdziesz o wiele bliżej ich ślad.
Pozwól tylko: w perspektywie myślim
niech zjawiają się światła przedmiotów,
coraz ściślej związane myślim i w coraz prostszy kształt.
Wówczas obraz się nie rozprasza, lecz cięży.
I na to bądź gotów,
że masz w sobie ten obraz udźwignąć,
że się cały zamieniasz w tę treść,
której sprzyja cisza i samotność,
samotność możliwa w człowieku,
możliwa dlatego, bo od niej nie odrywa nikogo śmierć.

2.
Jeżeli zaś nasze dni wypełniają uczynki zwyczajne
w których ciągle samo wnętrze czynu nieodstępny przesłania gest,
to jednak żyjemy tę pewnością, że kiedyś gest ów odpadnie,
a zostanie w uczynkach naszych tylko to, co naprawdę jest.

Stuchaj, gdyby świat stanął w tej równowadze rąk,
którą przez każdy wybuch kamienia i człowieka
rozpościerasza niezmiennie nad płotem, o kilka kroków stąd
- tamtędy czasem dziecko nieostrożnie przebiega.

Lecz równowaga ta, którą samotnie trzymasz,
wydaje się równocześnie za blisko i za daleko
Trzeba się nagiąć zarazem trzeba się wspiąć.
(Dziecko jest nieostrożne i łatwo tamtędy przebiega).

I znów zostaje milczenie między sercem, kamieniem i drzewem.
Każdy w niego może wejść. Jeśli wszedł, zostanie sobą.
Jeśli nie wszedł, to mimo pozorów we wszystkich sprawach ziemi
nie uczestniczy dotąd.

właśnie nie nasza modlitwa przed wizerunkiem Matki
Boskiej Ostrobramskiej, ukochanej patronki Adama
Mickiewicza sprawi to, że taka chwila może stać się
faktem, a jej mistyczny uśmiech będzie jedyną osłodą za
trudy pasterskie Papieża-Poety?...

Wówczas przez otwarte szeroko okna Watykanu
zawieje wiatr od Wisły i trąci struny niewidzialnej liry, a
Dostojny Autor "Wigilii Wielkanocnej" na jej dźwięk
zastucha się może w dalekie echa tak bardzo umiłowanej
przez niego mowy ojczystej i może... Nie, nie powodujmy
się egoizmem. Nam tego obecnie oczekiwać nie wolno.
Może kiedyś w przyszłości nowe oczyszczenie Ojca Świętego
- Papieża Poety - trafią pod nasze strzechy tu na
obczyźnie, i tam w dalekim kraju...

Grono Miłośników Poezji Polskiej w Detroit składa Ojcu
Świętemu, za radość poznania tej niezwykłej, inspirowanej
poezji, słowa holdu i najgłębszego uznania.

Krystyna Nowińska